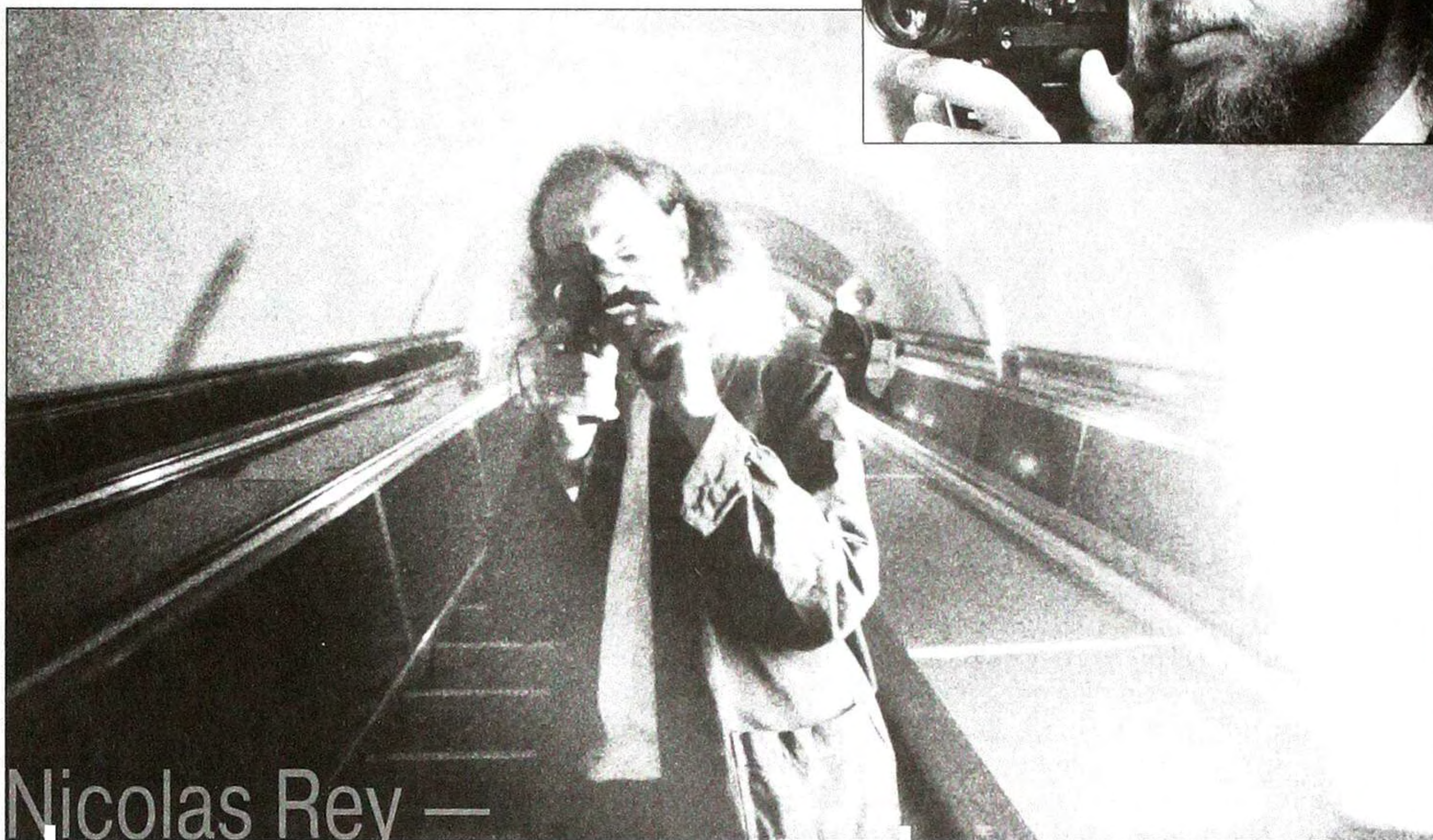
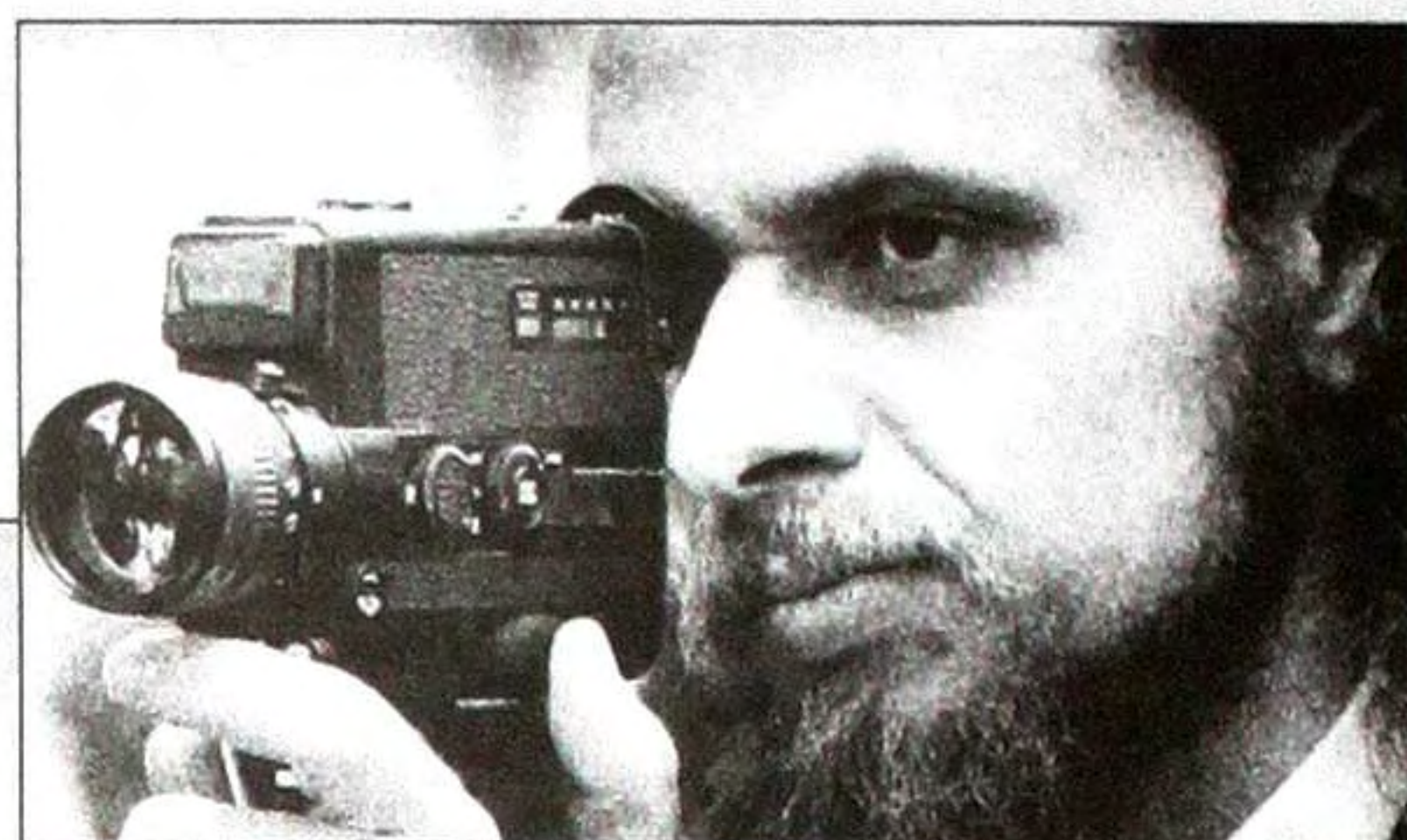

Володимир Піка

Nicolas Rey —

Француз зателефонував мені за два дні до сонячного затемнення і попросив організувати зйомку в Чорнобилі. Я пообіцяв. У призначений час я чекав на нього в метро. Побачив здалеку, в натовпі. Якщо це не француз, подумалось, то я китаєць. Це і був Nicolas. Я дістав свій Nikon, а він свій Canon. Над Києвом спалахнула гроза.

Якщо документальне кіно — це поезія, на чому я зрідка наполягаю, то чому б не писати наші «вірші» гусячим пером? Банально, як опале листя. Шкода, що спало на думку це не мені. Так знімати, як придумав цей француз, все одно, що носити воду решетом. Canon-super 8 (якою знімали ще вбивство Джона Кеннеді) і десятки три касет з плівкою ORWO-SBEMA UK-17. Плівки мало, і він знімає на ній 8 кадрів за секунду. Іноді покадрово. Вся кіностудія вміщається в кишені. В кишені та в голові. Вдома, в Парижі, тільки проявочний бачок і монтажний стіл.

Проявочний бачок ЛОМО УПБ-ІА. Чорний бакелітовий корпус з прозорою подвійною спіраллю всередині. Збоку коротка трубка. Черкаський палац піонерів, 1965 рік. Щоб промити плівку, спускаємось в гараж, де мують машини. Вийшло? Ніколи не вистачає терпцю висушити плівку. Витягуємо мокру по сантиметру метр за метром і дивимось на просвіт. Кіно!

Такої плівки Шостка не випускає вже декілька років. Ту, на якій знімає Nicolas, випущено 1991 року. Її зробили ще в Радянському Союзі. Вона стара. Погано бачить світло. Плує кольори. Але ще жива. Це треба відчувати.

Чорнобиль в п'ятницю, 13 серпня, на сторіччя Хічкока. Nicolas залишився задоволений. Того ж дня одержав перші 15 метрів позитиву. Ходимо по Києву, знімаємо кожен своє, ховаємось від дощу. Маковій. Порожнім Хрещатиком дощові потоки. Спас на воді. Перший метр фільму на просвіт у випадковому фотоательє.

Nicolas від'їжджає до Москви. Далі поїздом до Новосибірська, Іркутська, Братська, Якутська, Хабаровська і, нарешті, до Магадану, де закінчуються рейки.

«Tchernobyl — Magadan» — перша робоча назва фільму. Що за чудернацька ідея!

В дитинстві цей шлях нам доводилося долати кілька разів. Батько служив у Забайкаллі. В артилерії. У відпустку нас із братом возили на батьківщину. Поки ти дитина, будь-яка дорога — свято. Стукіт коліс, запах паровозного диму, гудки, чай у стакані з підстаканником, цукор кубиками і легкий страх, що батько, вискочивши на станції за кип'ятком, відстане від поїзда... Земля розгорталась, як географічна карта. Тиждень на Захід, тиждень на Схід.

У кишені в Nicolas машинка часу, маленька як складаний ніжик. Крім неї та нашої самотності, що ще треба, щоб писати ці «вірші»?

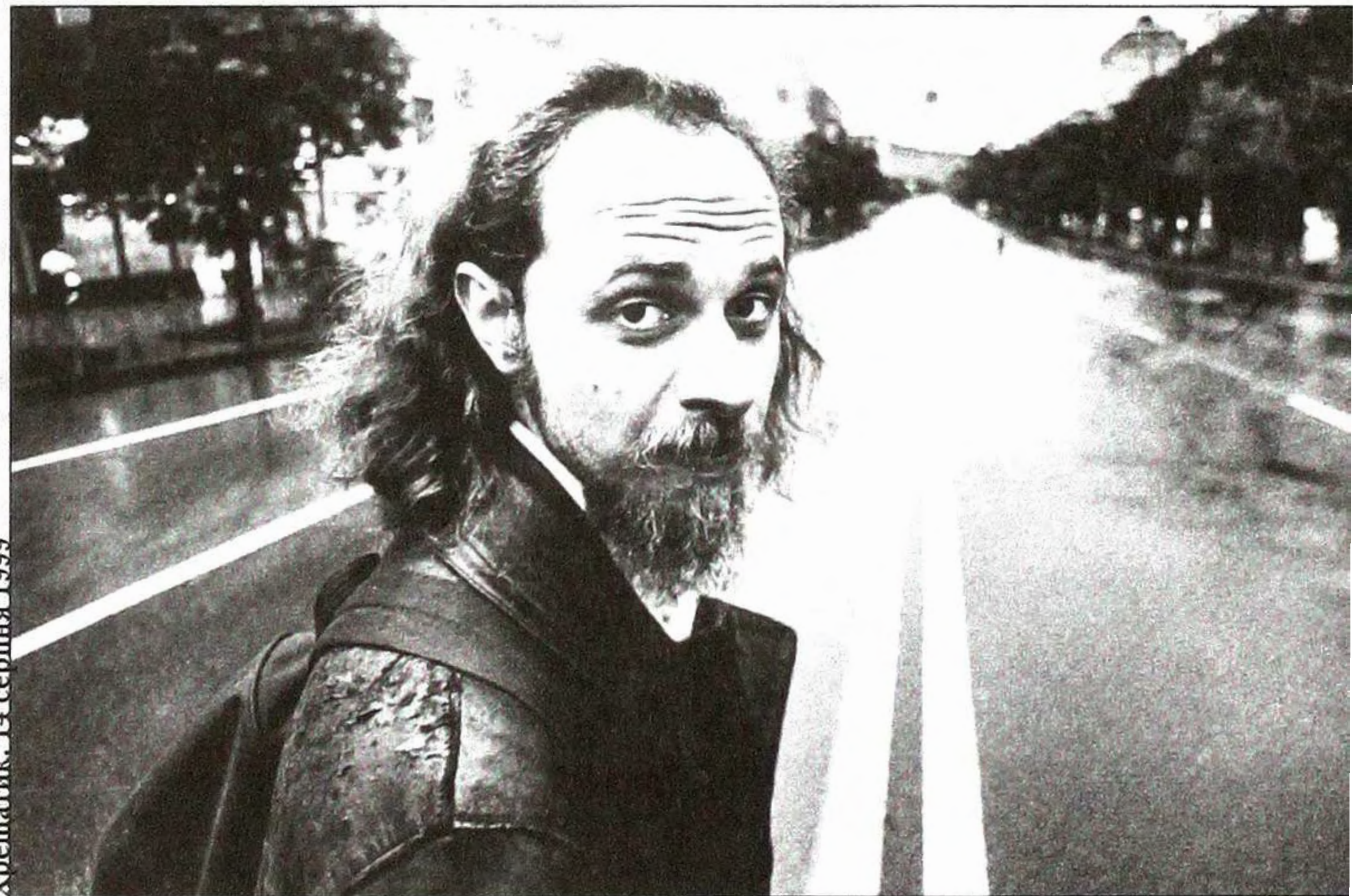
Паровоз смикає. Стакан тріскається. Кип'яток. Я не пам'ятаю болю, залишився тільки опік та нас двоє. Та прокляте питання: «Мамо, мамо, що це було?»

— Не відстань від поїзда, Миколо!

А щодо привіту, то тут все просто. Nicolas привіз мені привіт від мого колеги, кінорежисера Олександра Балагури з Італії. Але це вже інша історія.

— французький кінодокументаліст. Навчався у Сорбонні (1992-93), жив у Києві, де стажувався в Київському інституті цивільної авіації (01.92 — 05.92). Брав участь у МК «Молодість», 19 97, («Кінцева зупинка»).
Поставив фільми:
1994 — «Postir de nuit», («Нічний поштар») ВЕТАСАМ, 80хв.
1996 — «Terminus for you» («Кінцева зупинка»), 16мм., 10хв.
1999 — «Oféra mundi qu le temps des survetemens» («Oféra mundi або Час спортивних костюмів»), 3х16мм (поліекран), 1год.
Знімає «Tchernobyl — Magadan», super 8-16мм, колір.

25

Хрещатик. 14 серпня 1999